

למה אין בישראל מעצבי-על מקומיים לרהיטים?

מדוע כולם רוכשים כאן רהיטים של מעצבי-על מהעולם, ואין שוק של אייקוני ריהוט של מעצבים מקומיים נחשבים ובעלי אמירה?

מקסט
ג'ורא אוריין

בעוד הדורות הקודמים של הסטודנטים בלימודי העיצוב התעשייתי בארץ, אוחזרו בעיצוב מיטות משוכללות לחולים בבתי חולים ומכשירי עזר לנכים ומוגבלים, מרבית הסטודנטים של היום בתחום מקצועי זה, מעדיפים לעצב כסאות יחידניים וגופי תאורה מרגשים, כאלה המצטלמים היטב במגזיני כרומו לעיצוב. האידיאולוגיה שעל ברכיה חונכו המעצבים התעשייתיים בעבר, להיטיב ולשפר את חיי ההמון, התחלפה כך נראה בשאפתנות אגואיסטית להצלחה שפירושה פרסום וכסף.

אלא שדווקא למעצבים אמביציוזיים אלה, המחפשים את הדרך הקלה להצלחה על ידי עיצוב מוצרים מבוקשים ונחשקים, מחכה מציאות מתסכלת. באופן מפתיע, דווקא בישראל הנהנתנית וחומרנית של היום, לא מצויים תעשייה או שוק רחב אשר יעניקו למעצביה התעשייתיים הזדמנות לייצר כסא אייקוני או גוף תאורה סקסי. התעשיות המפרנסות את המעצבים התעשייתיים בארץ כיום, הן דווקא התעשיות "הרציניות" כמו התעשייה הביטחונית (עיצוב כלי משחית ואבזריהם) וההיי-טק (מכשור רפואי, אבטחה, תקשורת וכיוצ"ב). תעשיות אלה מייצרות מוצרים שכל מגזין עיצוב חפץ חיים ורייטינג, לא יעלה על דעתו לפרסם, בגלל חוסר עניין לציבור. מעצב תעשייתי ישראלי צעיר, החולם להיות פיליפ סטארק או לפחות רון ארד ולעצב רהיט להיט, יאלץ לעצב אותו עבור תערוכה באחת מהגלריות הבודדות הקיימות לעיצוב או שרהיטים כאלה יאוחסנו אצלו בסטודיו והחשיפה היחידה שתהא להם, היא רק במגזינים לעיצוב.

ישראל ידעה עידן של ריהוט סקנדינבי, ריהוט איטלקי ואפילו ריהוט אתני מהמזרח. רק עידן הריהוט הישראלי טרם הגיע. בתמונה: העיצוב החדש של המעצב האיטלקי Stefano Giovannoni ברשת טולמניס

ספסל עם קופסא אדומה - נוצר לעבודת מחול לשני רקדנים. עיצוב: נגריא, אמיר רזה

אינטרפטייה מחדשת להדום מפלדה. דקות חומר מסמכות, קשיחות, נמישות, עמידות, מחזור ועלות נמוכה. עיצוב: סטודיו Other:Wise

הסכין כמוצר בעל "ססק אפיל" עצום מצד אחד, אבל כ"כלי רצח" מצד שני. האורניות נבעה בראשיתה מהתקן מדויק של להב מקורי. עיצוב: סטודיו Other:Wise

בפרויקטים רבים של אדריכלות ועיצוב פנים בעולם, קל וחומר בגלריות ובמחזיאונים לעיצוב, אנחנו נוכחים לראות שמשולבים גופי התאורה של איגו מאורר, הרהיטים של רון ארד ושל אריק לוי וגם את גופי התאורה של אילה צרפתי. אלה מעצבי הרהיטים נחשבים, שעולם העיצוב עוקב בדריכות אחר כל פריט חדש שהם מייצרים, אשר זוכה למעמד של יצירת אמנות בעלת כח שיווקי רב. שוק עיצוב הפנים הישראלי לעומת זאת, לא מסביר פנים למעצבי הרהיטים המקומיים. כמעט אף אחד מהם ובטח שלא אף אחד מהמעצבים התעשייתיים, אינו מתפרנס או עוסק באופן שוטף בייצור הרהיטים וכמעט אף אחד מהם אינו גיבור תרבות (אילה צרפתי אולי הצליחה להגיע למעמד כזה, אבל עיקר השוק שלה הוא בחו"ל). חלק מהמעצבים הישראלים הללו משולב בתעשיית הרהיטים הישראלית, כמו הולנדיה או עמינח, אך זאת כנראה מתוך מודעות ברוכה שרהיטים מעוצבים ימכרו טוב יותר, בעוד שלהותו של המעצב המקומי עצמו אין ערך שיווקי. כך, בעוד הולנדיה למשל מבליטה בפרסומיה את שמו של קאריס ראשיד הבינלאומי שעיצב מיטות עבורה (שאף זוכה לקטגוריה שלמה בדף הבית שלה באינטרנט), שמו של המעצב הראשי שלה, המעצב התעשייתי עמית ישראלי, דומה שנותר בצל.

יש בצחיחות זו של מעצבי הרהיטים מקומיים משהו מתמיה, כשהביקוש וההתמקצעות בתחום העיצוב ל-Lifestyle בישראל נוסקים חדות מעלה בהתמדה כבר שנים רבות: עיצוב הפנים, הן למגורים והן למגזר המסחרי, פופולרי כיום מתמיד וכל חלל מגורים, מסעדה ואפילו קופת-חולים ומשרד ממשלתי - מעוצבים על-ידי מעצב מקצועי. דווקא תחום עיצוב הפנים, עשה בארץ כבדת דרך מרשימה לעבר הקידמה, הופקע מידיהן של "בעלות הטעם

באדריכלות ועיצוב פנים בעולם משולבים מעצבי הרהיטים נחשבים, שעולם העיצוב עוקב בדריכות אחר כל פריט חדש שהם מייצרים, שזוכה למעמד של יצירת אמנות בעלת כח שיווקי רב. שוק עיצוב הפנים הישראלי לעומת זאת, לא מסביר פנים למעצבי הרהיטים המקומיים. כמעט אף אחד מהם ובטח שלא אף אחד מהמעצבים התעשייתיים, אינו מתפרנס מייצור הרהיטים וכמעט אף אחד מהם אינו גיבור תרבות

הטוב" שעיצבו את דירותיהן בשנותיה הצעירות של המדינה ועבר לידיהם של מעצבי ומעצבות פנים מיומנים ומעודכנים, שמבינים את הכוח המניע של העיצוב במגזר הנדל"ני, המסחרי והקמעונאי. חלק ממעצבי פנים אלה הפכו לחלק בלתי נפרד מכל מאמץ שיווקי של רשת תנויות או מסעדה מצליחה, או שהפכו לגיבורי תרבות בעידודם של מגזיני הלייף-סטייל הישראלים ותוכניות הטלוויזיה המתרבות על עיצוב הבית.

עדנה זו בתחום עיצוב הפנים, אכן מפרנסת מעצבי הרהיטים מסוגונים של לייף-סטייל, חלקם רפדים ששדרגו עשייתם ברוח הזמן והתאימו עצמם לביקושי השוק, השואבים השראתם (אם נתנסח בעדינות) ממגזינים לעיצוב מחו"ל, וממלאים גלריות לריהוט ברחוב הרצל, פלורנטיין ויפו בתל-אביב. עדנה זו בעיצוב הפנים בישראל, פסחה באופן תמוה על המעצבים התעשייתיים ומעצבי הרהיטים הישראליים בעלי האמירה המתוחכמת והאמנותית יותר. מעצב הפנים הישראלי השואף לשלב רהיטים מעוצבים איקונים בפרויקטים שלו, ירכוש בטולמל'ס כורסא שעיצב רון ארד לקפליני, ספה שעיצבה פטרישיה אורקוילה ל-B&B בחנות תל-אביב, או אפילו שז-לונג של לה קורבחייה. הוא יכול לרכוש פה רהיטים של אינספור מעצבים מהעולם (מארק ניסון, מרסל וונדרס, ג'ספר מוריסון, תום דיקסון ועוד ועוד).

נסו עכשיו לתת לנו שלושה שמות של מעצבי הרהיטים ישראליים, או של שלושה רהיטים ישראליים שהפכו לאיקוני עיצוב, שניתן לרכוש אותם בשוק הישראלי ולעשות איתם ניימדרופינג.

ג'ורא אוריין

צורתו הטבעית של המשושה תורגמה לישיבה טבעית, המתאימה לקריאה ומנוחה. חיתוך CNC, חיבור בין החלקים שנעשה על-ידי נגר אמן וריפוד על-ידי רמד. עיצוב: סטודיו Other:Wise, הילי לורוב רוטני קדרנל

חיבור שני פריטים שונים במהותם יצר ספסל חדש לא צפוי. עיצוב: נגריא

היפוך היצירות: בגד רטוב נתלה על ידי אטב קטן מימדים, בגד יבש נתלה על ידי אטב גדול מימדים. עיצוב: סטודיו Other:Wise

